

Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 Rhan 1 – Adran 6

Adroddiad ar Ddyletswydd Bioamrywiaeth a Chydnherthedd Ecosystemau 2023

Enw y Cyngor Tref neu Gymuned: **Cyngor Cymuned y Ferwig**

Cyflwyniad a'r Cyd-destun

Mae Cyngor Cymuned y Ferwig yn darparu amrywiaeth o wasanaethau i'w gymuned leol sy'n cael effaith ar fioamrywiaeth. Ymhlith y rhain mae:

- Cyfrifoldeb am nifer o fannau gwyrdd, sy'n cynnwys parciau chwarae, ymylon ffyrdd.
- Cynlluniau i rhoi paneli solar ar ystafelloedd newid ir gymuned i ddefnyddio wrth gynhesu dwr ir ystafell cyfarfodydd drws nesaf.
- Hybu iechyd yn y gymuned trwy arwyddion ac

Ceisiwn hyrwyddo cynaliadwyedd a bioamrywiaeth lle bo'n bosibl.

Rydym yn gwasanaethu tua 2,000 o etholwyr. Y praesept ar gyfer 2022-23 yw £24,000.

Adroddiad Gweithredu

Camau gweithredu i:		Wedi eu monitro gan:
Cynnwys ystyriaethau bioamrywiaeth yn ein prosesau penderfynu a chaffael	<ul style="list-style-type: none"> • Caiff bioamrywiaeth ei hystyried mewn trafodaethau am geisiadau cynllunio ac os oes pryder, anfonir sylwadau at y Cyngor Sir • Wedi trafod a holi'r Cyngor Sir am fynd ati i drawsnewid man gwyrdd gyda blodau gwyllt	
Codi ymwybyddiaeth o fioamrywiaeth a'i bwysigrwydd	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r trigolion lleol wedi mynd ati i gynnal mannau gwyrdd trwy gasglu sbwriel • Plant yr ysgol leol wedi'u gofyn i greu posteri baw cwn er mwyn cynnal amwynder yr ardal	Nifer y bobl sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau

	<ul style="list-style-type: none"> • Cynghorwyr yn cynnal sesiynau casglu sbwriel yn pentref. • Rhoi mesurau taclo cyflymder traffig fydd yn arbed damweiniau a llygredd 	<p>Aeolodau or cyhoedd yn ymuno yn y sesiynau</p> <p>Grwp o gwirfoddolwyr yn y pentref yn rhedeg sesiynau ymwybyddiaeth cyflymder.</p>
Diogelu'r prif rywogaethau a chynefinoedd	<ul style="list-style-type: none"> • Wedi cyfrannu at reoli tir yn gyfrifol trwy dorri i lawr ar dorri glaswellt er mwyn diogelu rhywogaethau a chynefinoedd • Ni fu unrhyw effeithiau andwyol ar rywogaethau gwarchoddedig yn sgil unrhyw weithredoedd cynnal a chadw tir 	
Adfer a chreu cynefinoedd a rhwydweithiau ecolegol cydnerth	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r coed a blannwyd ger y cae pêl-droed yn cynnig lloches i fywyd gwyllt. • Yn sgil torri glaswellt yn llai aml, rhoddir anogaeth i blanhigion dyfu, yn enwedig rhai sy'n denu paill. Gyda hyn, mae gobaith am loches i famaliaid bach 	Posibilrwydd fod nifer y cynefinoedd wedi cynyddu.
Mynd i'r afael ag elfennau negyddol: er enghraifft, defnyddio atebion sy'n seiliedig ar natur, mynd i'r afael â rhywogaetau goresgynnol.	<ul style="list-style-type: none"> • Prynir nwyddau swyddfa fel papur, cynhyrchion eraill ac ati gan gwmnïau lleol sydd o fewn 3 milltir i swyddfa'r clerck. • Anfonir gwastraff glaswellt at waith compostio lleol i'w aildefnyddio. • Wrth rhoi paneli solar ar ystafell newid yn y pentref fydd trydan yn cael i arbed ac hefyd dwr poeth ar gael i defnyddwyr yr 	Gostyngiad yn biliau trydan.

	ystafelloedd newid ar neuadd gyfarfod drws nesaf.	
Defnyddio, gwella a rhannu tystiolaeth	•	
Cefnogi capasiti ac/neu sefydliadau eraill	• Bydd posteri atal baw cwn a ddyluniwyd gan blant yr ysgol yn cael eu gosod hwnt ac yma ym mhentref Penyparc. Gobeithio byddant yn ymfalchio o'u gweld.	
Arolwg o ddyletswydd Adran 6		
<p>Yn 2023-24 a thu hwnt, bydd y Cyngor yn edrych i barhau gyda'i arferion cyfredol, yn ogystal ag ymchwilio i gyfleoedd i wella bioamrywiaeth yr ardal trwy weithio gyda'r gymuned leol.</p> <p>Mae'r Cyngor Cymuned yn cyfarfod unwaith y mis a bydd bioamrywiaeth yr ardal yn cael ei monitro yn ôl yr angen ac wrth i gyfleoedd godi. Nid oes dyddiad penodedig wedi'i osod i adolygu ei gynlluniau ar gyfer dyletswydd Adran 6.</p>		